

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκριμένον υπό του Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἑλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1933).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἔτησια δρχ. 15000, ἔξωθεν δρχ. 3000.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρας 1:10 Ἀμερικής καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8.
Ἐξώθεν ἀπολόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑὶ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσώφως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», δὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας. Τηλεφ. 55.536

ΙΔΡΥΘΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΓΑΙΘΚΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΑΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν ἰην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν ἰην οἰουδήποτε μηνός.

Παλαιὸι τόμοι, ἀρτιοὶ, τιμῶνται δρχ. 15000 ἑδρος καὶ 18000 χρ. σὸδ. — Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φυλὸν ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' 8' ἔτος ἐπὶ κληρονομ. ἡρ. 1000

Περίοδος Γ' — Τόμος 2ος

Ἀθήναι 25 Μαΐου καὶ 1 Ἰουνίου

Ἔτος 88ον — Ἀριθ. 21—22

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΖΩΩΝ

Η ΓΑΤΟΥΛΑ ΜΟΥ Η ΜΠΙΖΟΥ

Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς παρουσιάσω τὴ γατούλα μου, τὴ Μπιζού. Κομψή, καθαρὴ, ἀδρὴ καὶ χαριτωμένη. Εἶναι στ' ἀλήθεια ν' ἀπορεῖ κανεὶς μὲ τὶς μετρομημένες κινήσεις της, τ' ἀνάλαφρο βιάσισμά της καὶ τὸν αἰθέριο κυματισμὸ τοῦ σώματός της σὲ κάθε της κίνηση.

Κοιτάχτε τὴν, μόλις σηκώθηκε ἀπ' τὰ βελούδινα μαξιλάρια τοῦ καναπέ καὶ πάει νὰ πάρει τὸν ἀέρα της στὴ βεράντα. Περπατεῖ μὲ τόση νωχέλεια, ποὺ λὲς κ' εἶναι καμμιά πυργοδέσποινα τῶν ἱπποτικῶν χρόνων.

Ὁ «ἐπιδημὸς», βλέπετε, ἔκαμε καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ θέμα του γιὰτὶ μέσα στὶς φλέβες τῆς γατούλας μου — ἂ! ἔλα κι' ἔλα! — τρέχει τὸ ἀριστοκρατικώτερο αἷμα.

Ὁ Ebers, στὸ μυθιστόρημά του ποὺ ἐπιγράφεται «Ἡ αἰγυπτία ἡγεμονία», μᾶς λέει πὼς στὴν Αἴγυπτο ἐθεωροῦσαν τὴ γάτα σὺν τὸ πιδ ἱερὸ ἀνάμεσα στὰ ζῶα ποὺ λατρεύανε. Ὁ δὲ Ἡρόδοτος, μαζὺ μ' ἄλλες πληροφωρίες ποὺ μᾶς δίνει γιὰ τὶς γάτες, τοὺς «αἰλουρούς» ὅπως τοὺς ὀνομάζει, μᾶς λέει κι' αὐτὸς γιὰ τοὺς Αἰγυπτίους πὼς σὲ περίπτωση πυρκαϊῆς στὰ σπίτια τους, ἐφρόντιζαν πρῶτ' ἀπ' ἔλα νὰ σώσουν τὶς γάτες των, τὰ ἱερά των ζῶα. Ἀλομονο σὲ κελίον ποὺ θὰ τολμοῦσε στὴν Αἴγυπτο νὰ σκοτώσει καμμιά

γάτα! Ἡ ποιητὴ τοῦ θάταν ὁ θάνατος. Γι' αὐτὸ κι' ἡ γατούλα μου ἡ Μπιζού τῆχει πάρει ἀπάνω της κι' εἶναι ἔλο καμάρι κι' ἰδέα.

Μὰ νὰ σᾶς πῶ καὶ τὴν ἀλήθεια, μοῦ φαίνεται, ὀσχετα μὲ τὶς παραπάνω ἱστορίες καὶ τὴν ἀριστοκρατικὴ τῆς καταγωγῆς της, πὼς ἡ γατούλα μου ἡ Μπιζού, ἀξίζει, ἔτσι κι' ἄν πῆγε, Διακριτικὴ, δὲν βροντάει ποτὲ τὰ ποδαράκια της,

ὅταν τριγυρίζει μέσα στὸ σπίτι ἐυγενικῶς, δὲν ζητάει ποτὲ τῆς τίποτα τὴν ὥρα τοῦ τραπέζιου αἰσθηματικῶς, μᾶς ἀγαπᾶει ὅλους μᾶς ὅπως τὴν ἀγαπεύμε καὶ τὴν λατρεύουμε καὶ μετς. Καὶ πάνω ἀπ' ἔλα, ἡ γατούλα μου ἡ Μπιζού, εἶναι ἴσως ἡ πιδ φιλόστοργη μανούλα τοῦ κόσμου. Ὁλῆρεπε νὰ τὴ βλέπατε μὲ πόση λαχτήρα περιποιεῖται τὰ ψιφινάκια της — κι' ἔχει συχνὰ τέτοιες φροντίδες. — Προσεχτικὴ ὅσο δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε, δὲν τὸ κουνάει ἀπὸ κοντὰ τους, ὅσο νὰ μεγαλώσουνε. Γιατὶ ἐγὼ ποὺ τὰ λέμε, ἀργὰ καὶ ποὺ ἀκούονται ἔξω στὸν κήπο κἀτὶ ἀγριόγατο, πῶ! πῶ! πῶ! κι' ἡ γατούλα μου ἡ Μπιζού σὰ σοφὴ γατούλα ποὺ εἶναι — ἔλα μὲρα πάνω στὰ βελία μου κάθεται — ξέρει ποῖο κίνδυνο διατρέχουν τὰ ψιφινάκια της ἀπ' τοὺς παλιόγατους τῆς γειτονιάς. Τὸ... διάβασε ἄλλως τε καὶ στὸν Ἡρόδοτο, ποὺ λέει πὼς «ἀρπάζοντες ὑπὸ τῶν θηλέων καὶ ὑπαιρεζόμενοι τὰ τέκνα κτείνουσι, κτείναντες μὲνται οὐ πατέονται».

Εἶναι καὶ καθαρὴ ἡ γατούλα μου ἡ Μπιζού. Ὅλη μὲρα λούζεται καὶ ποτὲ δὲν θὰ τὴν ἴδῃτε τοσαλακωμένη κι' ἀτημέλητη. Πάντα τῆς ὥρας, τοῦ κουτιοῦ, εἶναι τὸ ἀληθινὸ στολίδι τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ καμμιά φορὰ, καθὼς λένε, — ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω — τὸ ἀγαπᾶει πτετέρο κι' ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του. Μὰ σὲ κελίον ποὺ δὲν τὴ φτάνει κανεὶς, εἶναι ἡ ὑπομονὴ της. Ὅρες ὀλόκληρες κάθεται καὶ παραμονεύει ὡς ποὺ νὰ ξεμυτίσει ξεγελασμένο τὸ

μικρό ποντικακι. Κι' έχει μια τέτοια πονηριά, που τ' άφίνει άνυποπτο να ξεμακρύνει πρώτ' από την τρυπούλα του, για να βίβει πιά πώς δεν θ' άποτύχει το κυνήγι της. Καημένο ποντικακι! Τότε είναι που θυμώνω σε' αλήθεια με τη γατούλα μου τη Μπιζού. Γιατί το βασανίζει ώρες όλόκληρες ως που να το σκοτώσω — πράγμα που φανερώνει τα θηριώδη της άταξιαστικά ένστικτα και τη σκληρή της καρδιά.

Και μια που άρχισαμε τα ψεγάδια, ως ποδια και τούτο: 'Η γατούλα μου ή Μπιζού, όσο χαριτωμένη κι' αν είναι και όμορφη, θέλει λι-

γάκι προσοχή, γιατί έχει κι αυτή τα νευράκια της κάποτε, κι' άλλοι- μόνο σε κείνον που θά τη νευριάσει. Θα νοιώσει άμέσως τις άπαλές, λασιχένιες μπαλίτσες των πελμάτων της, να μεταβάλλονται ξαφνικά σε κοφτερά μαχαίρια που τρυπούν και ξεσχίζουν.

Με αυτά τα νυχάκια της, βλέπετε, άμύεται θαρρετά ενάντια και στην πιο φοβερό της έχθρά, — τόν Άζώρ, καλή ώρα, το σκύλο της γειτονιάς, που τόσο πολύ συγχίζει τη γατούλα μου τη Μπιζού, με την έμφάνισή του και μόνο...

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Τόν έπιασα σφιχτά άπ' το χέρι.

— Πού πές και τί πολύτιμο πράγμα έχεις εκεί για να το κρύβεις έτσι; τόν ρώτησα με τρόπο έπιτακτικό.

— Μην ανακατεύεσαι σ' ότι δεν σ' ενδιαφέρει αθάδη χωριάτη.

— Δεν σ' άφίνω, αν δεν μου δείξεις αυτό που κρατάς. παρίσσε!

— Άφησέ με, αλλιώςίκα θα φωνάξω!

— Φώναξε όσο θέλεις: τί με νοιάζει!

— Με πονεϊς; βοήθεια, βοήθεια!

— Αν σε πονώ, πράττησε το δέμα σου κι' ανταπόδωσέ μου τα ίδια! Είσαι πιο μάγος από μένα: δεν ντρέπεσαι να φωνάζεις έτσι, δειλέ;

— Άλλ' εκείνος, σφιγγοντας πάντα το δέμα στα χέρια του, φώναζε έλευθέρως τόν ρίχνω κατά γή, τόν βάζω ανάσκελα κάτω άπ' το γόνατό μου και το άνοίγω το μανδύα: τότε είδα την πραγματικότητα. Ένας σάκκος δεμένος με το σκοινί και μέσα άπεγνώσμενα κινιόταν το δυστυχισμένο ζώον. Ο κακοποιός νεαρός κρατούσε ένα χοντρό ράπαλο. Του το παίρνω και το ρίχνω μακριά: λύνω γρήγορα το σκοινί του σάκκου... Ο Μελάνιος πηδάει έξω νιαουρίζοντας και τρέχει προς τη μεριά του σπιτιού του, ενώ ο Μενε-

κράτης βγάζει άγριες φωνές πώς τάχα τόν σκοτώνω...

Είναι αλήθεια, πώς πάνω στον πρώτο μου θυμό, του κατάγερα θυνατά χτυπήματα. Άλλά γιατί δεν μου τα έδινε και κείνος; Σηκώνομαι και τόν άφίνω επί τέλους.

— Αν θέλεις κι' άλλα, είμαι στη διάθεσή σου, του λέω σύντομα. Τί τόν ήμελες τό γάτο μας;

— Να τόν πνίξω στη θάλασσα, άφού πρώτα τόν τσάκισω στ' ξύλο, όπως θά κάνω και σένα, παληγοχωριάτη! Σε μισώ! Θέλεις να πάρεις τη θέση που έχω κοντά στον Εύφορίωνα. Είρω όμως τόν τρόπο να σε ξεκαρφώσω από κει...

— Τή θέση σου! είπα περιφρονητικά. Με νοιάζεις δεύλο σαν και σένα. Μήτε ποτάμις δε τι γεννήθηκα έλεύθερος, κατάγομαι από γένος έλεύθερων κι' ετι: θα προτιμούσα να πνιθώ στη θάλασσα παρά να καταντήσω σαν και σένα...

— Ναί, ναί, μιλα και φούσκωνα σαν τόν βάτραχο που ήθελε να γίνει βώδι, έλεγε. Δίκρυκ ταπεινότητας και θυμού τόν πλημμυρίζουν. Να δομεις ποιάς θα γελώση τελευταίος!

Και παίρνοντας το σάκκο, τόν μανδύα και το ράπαλο, έφυγε με βρισιές και άφίνοντάς μου έκπληκτο μπροστά στην τίσση του άναντρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Η ΠΟΜΠΗ ΤΩΝ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ

Οι όπόλοιπες έβδωμάδες πέρασαν με στενοχώρια. Η Γλυκέρα φθειρότανε κάτω από μεγάλο πυρετό. Όλα τα φαινόμενα δείχνανε πώς ή ύγεια της δεν θά ξαναρχόταν: ο τραχύς Διδώρος δεν ήθελε πια να τήν έπι-

σκέφτεται γιατί το θεωρούσε άνώφελο: έτσι μάς έγκατέλειψε στο έλεος των θεών: μάς σύστησε ακόμα να μην τόν ένοχλήσουμε παρά μονάχα στα τελευταία της. Και ή σκληρή αυτή άδ' οσιότητα κράτησε άρκετόν καιρό. Μερώνυχτα όλόκληρα ή φωχή Άγαρίστη φρόντιζε για τήν έγγοισυλα της ακούραστα: στο τέλος όμως οι κόποι της δεν πήγαν χαμένοι. Η φίλη μου άρχισε να άλλαζοδάνει: κατάφερε να σηκωθεί από το κρεβάτι και να περπατήσει πάλι όπως και πρώτα άνάμεσα μάς. Άλλά είχε γίνει σικιά... Σιγά, σιγά, όστόσο, ή ύγεια της έδειχνε πώς ξαναρχόταν. Έτσι ο καιρός έφευγε: ο χρόνος προχωρούσε: μευ φαινότανε ότι σ' έλα μου τη ζωή είχα περάσει στην Άθήνα. Η λύπη που είχα τις πρώτες μέρες για τόν χωρισμό άπ' τους δικούς μου, έφευγε σιγά, σιγά. Πώς να παραστήσω τη χαρά μου την ήμέρα, που γυριόντας άπ' το σχολείο με τόν Θεαγένη, γνώρισα από μακριά τα μεγάλα κόκκινα βίβια με τήν άμαξά μάς, μπροστά στην πόρτα της Άγαρίστης. Τρέχω πλημμυρισμένος από παλμούς: ρίχνω τα πράματά μου σε μιάν άμρη κι' άγκαλιάζω τόν πατέρα μου και τόν παππού μου: φιλώ τήν μητέρα μου, τ' αδελφια μου και τη μικρή αδελφούλα μου, που τη σήκωνε στα χέρια ή παραμάνα μου... Ησέρας φωνές, πόση εύθυμία! Η μητέρα μου εύρισκε ότι παραμεγάλωσα! Σε μένα δε φαινόταν όραιοτέρη από κάθε άλλη φορά. Είχα άποχήσει, λέγανε, άθηναϊκούς τρόπους: ευγένεια και χάρη.

Μπαίνουμε στο σπίτι. Η Άγαρίστη και ή Γλυκέρα μάς δέχονται μ' άνοιχτές άγκαλιές. Και ξαφνικά θυμήθηκα το Θεαγένη που τόν άφησα έξω: τρέχω και τόν βρίσκω άκίνητο, με θλιβερές σκέψεις στα μάτια: θυμήθηκε τήν όρφάνεια του κι' ήταν λυπημένος. Παρ' έλο που δεν θέλει να μπει, τόν μπαζώ με το ζόρι στο σπίτι: τόν παρουσιάζω στους δικούς μου: έλοι τόν φιλάω με θέρμη σε νάμουν εγώ ο ίδιος. Σχεδόν δακρύζει. Για μά στιγμή μένουμε έλοι σιωπηλοί. Άλλά γρήγορα καθόμαστε γύρω από το τραπέζι με τήν άφθονία των φαγητών: κοτόπουλα σπαγμένα, γλυκίσματα, ξεροές καρπούς, μέλι, κρασί κι' ένα σωρό άλλα πράγματα: έλ' αυτά τα είχαν φέρει μαζί τους οι δικοί μου κι' εγώ θαρρούσα πώς βρισκόμουνα στο σπίτι μου. Η μητέρα μου άκούει με φανερή συγκίνηση τα έγκώμια που λέει για μένα ή Άγαρίστη και

κάθε τόσο χαϊδεύει: τα μαλλιά του Θεαγένη και λέω πως πιά θά νομίζει πως έχει κι' άλλα ένα παιδί, άδερφό μου στο σχολείο. Έστερ' άπ' ελα αυ' άρχίζουν να μου διηγούνται όλα εκείνα που γινήκανε στο χωριό μας, από τήν εποχή που έφυγα από κει. Η Ίώ, ή ξανθή άγελάδα μάς, γέννησε ένα ωραιότατο μοσχάρακι. Ο βουκόος μάς Δύσανδρος παντρεύτηκε. Ο Θαλής, που έφτιαχνε τα πνευστά όργανα πέθανε: τ' άμπελία άνθισαν: ή φτεϊνή συγκομιδή θά είναι σπουδαία. Όρες όλόκληρες φλυκρούμε. Έστερα ο πατέρας με τόν παππού πηγαίνουν να έπισκεφθούν τόν Λύτη και τόν Έρμιογένη. Τύχανε έξαιρετική: όδοδοχής. Οι πληρογορές που τους έσωσαν για μένα, ήταν πολύ ευχάριστες. Είμαι άπρόσβητος καμμία φορά, λέει ο Δύσης, αλλά είμαι μαθητής τέλειος και με πολλά προτερήματα, προπαντός εκείνο που τους κάνει έντόπωτη είναι ή φιλαλήθειά μου. Παινεύανε τις προσόδους μου στις σωματικές μου άσκήσεις: ο Θεαγένης ήταν σχεδόν ένθουσιασμένος. Οι δικοί μου φύγανε ευχαριστημένοι άπ' το σχολείο: καθώς περνούσαμε άπ' τόν κεντρικότερο δρόμο τής Άθήνας, συναντήσαμε το Λεωκράτη μέσαστην κεντοτεινή του μεγαλοπρέπεια. Μάς σταματά πρώτος και θέλει να τόν παρουνάσω στους γονείς μου. Το κάνω άμέσως: ο Λεωκράτης τους φίλους του υιού του, προτιμά έμένα να βλέπει στη συναναστροφή του. Ο πατέρας μου ξανακκίζει τήν πρόσκληση που έκανα το Εύφορίωνα κι' ο Λεωκράτης ύπόσχεται πώς θά του δώσει: άδεια να έλθει στο χωριό τήν εποχή του τρύγου.

Νίχτωσε: πρέπει να πλαγιαζουμε. Η Άγαρίστη κι' ή Γλυκέρα προφέρουν το κρεβάτι τους στη μητέρα μου: εκείνη δε θέλει, μα στο τέλος άναγκάζεται να δεχτεί για να μην τις στεναχωρήσει περισσότερο. Εγώ με τόν παππού και τόν πατέρα μου βγαίνουμε έξω στο ύπαιθρο και πλαγιαζουμε πάνω σε μιά άπλη ψάθα.

Ζύγωνε πιά το μεσοκαλόκαιρο: δεν ήσαν μακριά ή γιορτή των Παναθηναίων που θά έβλεπε σε κίνηση όλόκληρη τήν πόλη και τα περίχωρα: για να παρκαλωθήσουν αυτό το πανηγύρι: κατέβηκαν στην Άθήνα κι' οι δικοί μου. Παντού, στο σχολείο του Λύτη, στην παλαιότερα του Έρμιογένη, δεν μιλούσαν για τίποτε άλλο, παρά γι' αυτή τή γιορτή. (Ακολουθεί)

ΑΘΗΝΑΙ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΛΟΙΠΟΝ ναί, υπάρχει και κάτι, που κανένας πόλεμος, κι' όποιο καταστραπτικός του πολιτισμοσ—των άνέσεων, των εύκολιών, των άπολαύσεων, τής εύζωϊκς που δίνουν οι έφευρέσεις—δεν μπορεί να καταστρέψη. Κι' αυτό είναι ο αληθινός, ο ψυχικός πολιτισμός του ανθρώπου, που δεν έχει καμμία σχέση με τόν ηλεκτρισμό, το ράδιο, τους σιδηροδρόμους, ταυτοκίνητα, τάεροπλάνα, τους τηλεγράφους, τα ραδιόφωνα, τα τηλεφωνα, τους ούρανοξύστες και τους άνελκυστήρες. Ένας άνθρωπος, ένας λαός, μπορεί να μην έχη τίποτ' άπ' αυτά, κι' όμως να είναι πολιτισμένος.

Κάποτε σάς μίλησα για το θαυμάσιο βιβλίο του σουηδού Άξελ Μούντε «Το Β.βλίο του Σίν-Μικέλε». Λοιπόν, τώραιότερο ίσως κεφάλαιο αυτό του β.βλίου είναι το έπιγραφόμενο «Λαπωνία». Μία φορά, ο γιατρός, που ζούσε χρόνια στο Παρίσι, οιστάνθηκε τήν άνάγκη ν' αλλάξη λίγο ζωή, κι' άποφάσισε να πάη στη μακρινή Λαπωνία, που τήν ήξερε όμως και τήν αγαπούσε σε «γειτόνια» τής βρεινής του πατρίδας. Τί θάρρισε κει; χιόνια, πάγους, καλύδες, ταράνδους, άρκουδες. Μα κι' ο άνθρωπος. Γιατί οι Λάπωνες αυτοί, που ντύνονται με δέρματα ταράνδου, είναι άνθρωποι. «Ω, με τί άπλάυση, συγκίνηση και θαυμασμό διαδίδει κανένας τήν εξίστρωση τής σύντομης διαμονής του Μούντε άνάμεσα στους καλούς, τους άπλους, τους αγαθούς, τους τίμιους αυτούς άθρώπους, άντρες, γυναίκες και παιδιά, που τόν φιλοξένησαν στις καλύδες τους με τόσο αγάπη, και τόν συνόδευσαν με τόσο προθυμία στις εκδρομές του, και του διηγήθηκαν τόσες ιστορίες για τόν τόπο τους, τα έθιμά τους, τις ιδέες τους, τις προλήψεις τους!.. Πόσο άπλά, άπλοϊκά, σχεδόν παιδιάτικα όλα, μα και πόσο ώρατα, ανθρώπινα!..

Όταν ο γιατρός χρειάστηκε να πάη σ' έν' άλλο μέρος τής Λαπωνίας, του έσωσαν για σύντροφο κι' έδηγό στο ταξίδι: τη μικρή κέρη τής οικογένειας που τόν είχε φιλοξενήσει, ένα κορίτσι μόλις δεκάξη χρονών. Τί έξαιρετικό πλάσμα, αν και δεν φορούσε κι' αυτό ποσά ρούχα από δέρμα ταράνδου! Όλα τα ήξερε, όλα τα καταλάβαινε, όλα τα μάντευε: προσανατολιζόταν με τη μεγαλύτερη εύκολία, και συναγρι-

κίταν με το σουηδ, γιατρό στην έντέλεια, αν κι' εκείνος δεν ήξερε παρά λίγες λαπωνικές λέξεις κι' αυτή λίγες σουηδικές. Όταν έπρόκειτο να περάσουν ένα ποτάμι, πήραν ένα άδέσποτο μονόξυλο, που ήταν στη διάθεση του καθενός. Έν' άλλο ποτάμι: άναγκάστηκαν να το περάσουν κολυμπώντας, και χωρίς τη βοήθεια του κοριτσιού ο γιατρός ίσως θά πνιγόταν. Η μικρή ήταν δυνατή, γενναία, ακούραστη και πάνεξυπνη. Κι' όταν άπάντησαν στο δρόμο τους τη θρυλική «γριά άσπρη άρκούδα», θά πήγαιναν χαμένοι κι' οι δυό, αν το κορίτσι δεν ήξερε πώς ή άρκούδα αυτή δεν πείραζε ποτέ γυναίκες, κι' αν δεν προχωρούσε θαρρετά, άφίνοντας το γιατρό πίσω, για να σηκώση τα ρούχα της και να δείξη στην άρκούδα ένα έσφουρο — κι' αυτό από δέρμα ταράνδου— που μόνο οι γυναίκες φορούσαν στη Λαπωνία...

Έφτασαν επιτέλους στο μέρος που ήθελαν κι' ο γιατρός φιλοξενήθηκε από άλλη οικογένεια Λαπωνών. Δεν έχω τόπο να σάς διηγηθώ περιστατικά και να κρίνετε για τόν «πολιτισμό» τής. Και θά περιορισθώ μόνο σ' ένα. Ο γιατρός παρατήρησε πώς πολλά πολιτίμα πράγματα τής οικογένειας — το νυφιάτικο χρυσοκέντητο φουστάνι τής νοικοκυράς, γούνες από άσπρη άρκούδα κι' άλλα — ήταν σωριασμένα σε μιά άποθήκη, που δεν είχε δυι κλειδί, μα ούτε καν πόρτα. Κι' όταν είπε στο άντρόγυνο πώς ήταν φόβος να τα χάσουν, έτσι άσχημα που τα φύλαγαν, ο άντρας είπε:

— Και ποιάς θά τα πάρη; Έξω μέσασ δεν μπορούν να μπουν παρ' άγρίμια.

— Ω, μπορούν να μπουν κι' άνθρωποι, έκαμε ο γιατρός.

— Τι άνθρωποι; άπόρησε ο άντρας. Είνοι;

Κι' άξαφνα, ή γυναίκα στον άντρα τής:

— Α! Είρεις, θά λέη για κάτι ανθρώπους που τους λένε... κλ έφτεες!

Ε, τέτοιοι δεν δηήρχαν στη Λαπωνία. Όπως δεν δηήρχαν και λογίων-λογίων άλλοι κακοί και κακοποιοί. Κι' αυτός είναι ο άνώτερος, ο αληθινός πολιτισμός, που όπου ύπάρχει, κανένας πόλεμος δεν μπορεί να τόν καταστρέψη.

Σας άσπάζομαι ΠΑΙΔΩΝ

ΕΝΑΣ ΖΗΤΙΑΝΟΣ

«Φίλους, δικούς δεν έχω, ποιος είναι μη ρωτάτε... Ξημος πάγο τρέχο στο δρόμο της ζωής. Κανείς δεν με λυπάται, ήλιος με καίει, με δέρνει βροχή, με συνελαίφνει πνοή θεϊκής όργης.

Γέρος, δυστυχισμένος, άχαρος, λαχταρίζω... κι' όπου βρωθώ είμαι ξένος, με διώχουν σαν έχτρο. Άγάπη δεν γνωρίζω, θρηνηντας αναπνέω κι' απελπισμένος λέω: στον κόσμο γιατί ζω;

Μά είναι στιγμές που νοιάθω μες στην καρδιά μου πόλι του άθώου παιδιού τον πόθο, πρώτη χαρά κρυφή...

(1916)

και ξεχνά άγάλι-γάλι πώς είμαι ο νικημένος, πώς γένοι άκουσιμμένος στού Πόνου τό ραβδί...

Στό περιβόλι μπάνια του Όνειρου... και ξανοίγω τόν κόσμο μαγεμένο, γιατί με ξεπανά ή φαντασία για λίγο που χρυσή λάμψη ρίχνει και πρόσχαρο μου δείχνει όλα τα θλιβερά.

Είμαι ο Κανένας... Τώρα τίποτε δεν θυμάμαι. Δεν ξέρω σε ποιά χώρα γεννήθηκα, πού ζω... και πλιά δεν σολογιούμαι μήτε πού έχω πεινάσει... κοι του Θεού την πλάση τώρα την αγαπάω!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)

Προχωρούσαν με ζωηρό βήμα άνάμεσα στα στενά και σκοτεινά δρομάκια, πηγαίνοντας προς τό λιμάνι.

— Πάει κάθε βράδυ από δω; ρώτησε ο Ντίκ σιγά.

— Είναι ή τρίτη νύχτα κατά σειρά, Μάστερ Σέλτον, απάντησε ο Κάππερ. Και πάντα την ίδια ώρα, και με τούς ίδιους ανθρώπους μαζί του, σαν να κρύβει πού πάει.

Ο Σέρ Ντάνιελ και οι άνθρωποί του, είχαν φτάσει τώρα, έξω από την πόλη.

Τό Σόρομπυ ήταν μια άνοιχτή πόλη, και αν οι Λαχκαστριανοί Λόρδοι που μείνανε μέσα σ' αυτή είχαν οργανώσει μια δυνατή φρουρά στο κέντρο της, όμως ήταν πολύ εύκολο να μπή κανείς ή να βγί από την πόλη, από τα μικρά δρομάκια, ή από τούς άγρους.

Τό στενό που ακολουθούσε ο Σέρ Ντάνιελ σταματούσε απότομα μπροστά του βρισκόταν ένας γκρεμός. Ο Θόρυβος της θάλασσας άκουγόταν καθαρά. Δεν υπήρχανε φρουρά εκεί, ούτε κανένα φως, φώτιζε τα γόρω.

Ο Ντίκ και οι δυο σύντροφοί του, πλησιάσανε πιδ πολύ απότους που παρακολουθούσανε καθώς είχανε φτάσει σε μέρος που δεν υπήρχανε πιά σπήτια, είδανε έναν άλλο δαυλό αναμμένο νάρχηται από άλλη διεύθυνση.

— Α! είπε ο Ντίκ. Μυρίζομαι προδοσία.

Στό μεταξύ ο Σέρ Ντάνιελ είχε σταματήσει έριστικά.

Οι φρουροί μπήζανε τούς δαυλούς στην άμμο, και κάθισαν χάρω περιμένοντας τούς άλλους νάρθουν.

Σε λίγο φτάσανε αυτοί που περιμενε ο Σέρ Ντάνιελ. Ήσαν τέσσερις άντρες δυο τοξότες, ένας δηρέτης με αναμμένο δαυλό, και στη μέση ένας άρχοντας τυλιγμένος μέσα στο μανδύα του.

— Έσείς είσαστε, Λόρδε μου; φώναξε ο Σέρ Ντάνιελ.

— Εγώ είμαι. Γιατί ποιος άλλος θα ξεκινούσε μ' αυτό τό φοβερό κρύο νάρθη ή σε συναντήση; Καθένας θα φοβότανε την παγωνιά αυτή.

— Λόρδε μου, απάντησε ο Σέρ Ντάνιελ, δε έχει χάρη ή όμορπιά της κοπέλλας, και όχι τό πρόσωπο τό δικό μου. Ας είναι, δε πηγαίνουμε, γιατί όσο πιδ γρήγορα τελειώσουμε, τόσο πιδ σύντομα θα γυρίσουμε σπίτι μας.

— Μά γιατί την έφερες εδώ, Σέρ Ντάνιελ; ρώτησε ο άλλος άρχοντας. Άν είναι τόσο χαριτωμένη και τόσο όμορπη γιατί δεν την πάντρευσ με κανέναν τού κύκλου της; Θάταν και για σένα καλλίτερα γιατί δε θάχες ανάγκη να ξεπαγώνης τώρα και να κινδυνεύης από κανένα έχθρικό βέλος, σε τέτοια άνώμαλη εποχή, και μέσα σ' αυτά τα σκοτάδια.

— Λόρδε μου, απάντησε ο Σέρ Ντάνιελ. Τό ζήτημα αυτό ένδιαφέρει μόνον έμένα. Κι' ούτε πρόκειται να δώσω εξηγήσεις πάνω σ' αυτό σε κανένα. Φτάνει να θέλεις, και τότε

σου δίνω τό λόγο μου, πως θα παντρευτής την Ίωάννα Σέντλεϋ και πως γρήγορα θα τόν ξεφορτωθώμε εκείνον που έξερεις, με ένα βέλος άνάμεσα στις πλάτες.

Στό μεταξύ οι δυο άρχοντες προχωρούσαν ζωηρά στον κατήφορο.

Μπροστά πήγαινε ο δηρέτης με τόν αναμένο δαυλό, κι' ο άγέρας που φυσούσε σκάρπιζε γύρω καπνό και άναλαμπές από φλόγες, στη μέση οι δυο άρχοντες, κι' από πίσω τους έρχόντανε οι έξη τοξότες.

Ο Ντίκ τούς άκολουθούσε από κοντά. Φυσικά δεν είχε άκούσει τίποτα από αυτά που είπανε οι δυο άρχοντες μεταξύ τους. Όμως στο πρόσωπο τού νεαφεμένου άρχοντα είχα αναγνωρίσει τό γέρο Λόρδε Σόρεμπυ, ένα κακόφημο άνθρωπο, που κι' ο ίδιος ο Σέρ Ντάνιελ τόν κατηγορούσε όταν μιλούσε γι' αυτόν μπροστά σε άλλους.

Τώρα είχαν φτάσει στην άμμουδιά. Ο άγέρας μύριζε άμμο. Ο Θόρυβος της θάλασσας δες πήγαινε και δυνάμωνε. Έκει, μέσα σ' ένα μαντρωμένο κήπο βρισκόταν ένα σπιτάκι με δυο πατώματα, τό σταύλο του και διάφορα άλλα μικρά δωμάτια.

Ο πρώτος δαυλοφόρος ξεκλείδωσε την πόρτα τού κήπου, κι' όταν μπήκαν έλοι ξανακλείδωσε από μέσα.

Ο Ντίκ και οι σύντροφοί του, δεν μπορούσαν πιά να τούς άκολουθήσουνε. Άν πηδούσανε τόν τοίχο, κινδυνεύανε να πιαστούνε σε καμμιά παγίδα.

Καθίσανε λοιπόν χάρω άνάμεσα στους θάμνους και περιμένανε. Τό κόκκινο φως κουνιότανε μέσα στον κήπο, έδω κι' εκεί, και φαινότανε πως οι άνθρωποι τού Σέρ Ντάνιελ περιπολούσανε μέσα στον κήπο.

Μετά είκοσι λεπτά της ώρας, βγήκαν έλοι από τόν κήπο, και ο Σέρ Ντάνιελ, με τό βαρβάνο, ύστερα από ένα εδγενικό χαιρετισμό, πήγαν ο καθένας τό δρόμο του με τούς δικούς του ανθρώπους.

Μέλις ο Θόρυβος από τα βήματά τους χάθηκε, μέσα στον άγέρα, ο Ντίκ σηκώθηκε πάνω ζωηρά— όσο μπορούσε φυσικά ύστερα από την παγωνιά που τόν είχε κοκκαλιάσει.

— Κάππερ, βρήθα με με την πλάτη σου, είπε.

Προχωρήσανε κι' οι τρεις κοντά στον τοίχο. Ο Κάππερ έσκυφε κι' ο Ντίκ ανεβαίνοντας στην πλάτη του σκαρφάλωσε στον τοίχο.

— Άνάθα και ο Γκρίνσχεδ, φιθύρισε ο Ντίκ, πέσε μπρούμιτα για να μη φαίνεσαι, και βρήθα με να

κατεβώ από την άλλη μεριά, χωρίς θόρυβο.

Και λέγοντας πήδησε μέσα στον κήπο.

Ήταν θεοσκότεινα. Τό σπήτι δεν φωτιζότανε. Ο άγέρας σφύριζε άνάμεσα στους μικρούς θάμνους, και τα κόματα ξεποδούσαν στην άμμουδιά. Άλλο τίποτα δεν άκουγότανε.

Ο Ντίκ προχώρησε προσεχτικά άνάμεσα στους θάμνους, ψάχνοντας με τα χέρια. Σε λίγο κατάλαβε πως βρισκότανε πάνω σ' ένα χαλικοστρωμένο δρομάκι.

Έδώ στάθηκε κι' έτοιμάσε τό τόξο του για κάθε ένδεχόμενο. Και ύστερα προχώρησε με περισσότερο κουράγιο. Τό δρομάκι τόν έβγαλε ίσια στο σπήτι.

Όλα φαινότανε σαν έρειπωμένα. Τα παράθυρα ήσαν χαλασμένα και παληά, οι σταύλοι άνοιχτοί και άδειοι. Ούτε σκυοί ούτε κριθάρι βρισκότανε εκεί. Θά έλαγε κανείς πως τό μέρος εκείνο ήταν άκατοίκητο. Μά ο Ντίκ είχε λόγους να σκέπτεται διαφορετικά. Έξακολούθησε να ψάχνη, δοκιμάζοντας όλα τα παράθυρα και μπαίνοντας στις άνοιχτές πόρτες. Στό τέλος έφτασε από τη μεριά της θάλασσας, κι' από εκεί, είδε σ' ένα ψηλό παράθυρο τού σπιτιού, να φέγγη ένα μικρό φως.

Πήγε λίγο πιδ πίσω, για να μπορεί να δει καμμιά σκιά πάνω στον τοίχο τού φωτισμένου δωματίου. Ήφνου θυμήθηκε πως στο σταύλο τό χέρι του έπιασε μια σκιά, κι' έτρεξε γρήγορα για να τη φέρη. Η σκιά ήταν μικρή, όμως ανεβάζοντας μόρρεσε να φτάση με τό χέρι του τα σίδερα τού παραθυριού. Πιάστηκε από αυτά, ανασύρθηκε λίγο προς τα πάνω ώς που κατάρρε να κυττάξη μέσα στο δωμάτιο.

Δυο πρόσωπα βρισκότανε εκεί. Η πρώτη κατάλαβε πως ήταν ή γυναίκα τού Χάτζ, ή άλλη ήταν μια ψηλή, ώρνια, και σοδαρή νεαρά λαίδη, μ' ένα μακρό κεντημένο φέρεμα. Ήταν, άραγε, ή Ίωάννα Σέντλεϋ; ο παληός του σύντροφος στο δάσος; ήσαν ο Τζάκ που θέλησε μιά φορά να τόν δείρη με τη ζώνη του; Τραβήχτηκε λίγο προς τα πίσω σαστισμένος.

Δε φανταζότανε ποτέ πως ή αγαπημένη του ήταν τόσο άνώτερο πλάσμα, και για μια στιγμή αίσθθηθηκε άμφόβλια. Μά δεν τού δόθηκε καιρός να σκεφτή. Από κάτω από τη σκιά άκούστηκε ένα «φίτ» κι' ο Ντίκ κατέβηκε βιαστικά.

— Ποιος είναι; φιθύρισε.

— Ο Γκρίνσχεδ είμαι, απάντησε ο άλλος στον ίδιο τόνο.

— Τι θέλεις; ρώτησε ο Ντίκ.

— Τό σπήτι φυλάγεται, Μάστερ Σέλτον, απάντησε ο Γκρίνσχεδ. Δεν τό φυλάμε μόνο έμεις. Γιατί την ώρα που μούνα ξεπλωμένος, όπως μεσ είπες, είδα σκιές να ψάχνουν στο σκοτάδι κι' άκουσα να σφύριξη ο ένας στον άλλο.

— Μά την αλήθεια, είπε ο Ντίκ, αυτό είναι περίεργο... Δεν ή-

τανε άνθρωποι τού Σέρ Ντάνιελ; — Όχι Σέρ, δεν ήσανε από αυτούς, γιατί έγω τούς είδα καλά, πως φορούσανε ένα άσπρο σήμα στο σκούφο τους, με μαύρες ρίγες.

— Άσπρο σήμα με μαύρες ρίγες; ξανάκε ο Ντίκ. Είναι κάτι που δεν τό ξέρω. Δεν είναι από αυτά που φορβανε εδώ στον τόπο. Άν είναι έτσι, πάμε να φύγουμε όσο μπορούμε πιδ γρήγορα, Γιατί δεν μπορούμε να άντισταθούμε.

(Ακολουθεί)

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ ΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Θ'

Με τόν ίδιο τρόπο, ο πειναλός Χράπ·Χράπ «διάβασε» απ' όλα τα βιβλία που τού έφεραν, κι' ο παπός έμεινε έκστατικός μπροστά στην τόση... γλωσσολογία τού σκύλου του.

— Έ, τώρα φέρε τον και κεί να φέρη, είπε ο παπός· Άνθέμιος μετά τη θριαμβευτική «έπίδειξη» τού μαθητή του.

Ο παπός έπρόσταξε άμέσως να φέρουν μιάν όρεκτικότητα πήτα, και καθώς ο σκύλος έπλεσε πάνω της κι' άρχισε να την καταβροχθίζει, ο παπός· Άνθέμιος, για να μην καταλάβη ο παπός την πείνα του, τόν πήρε κατά μέρος και τού είπε: — Είδες, παπά μου, ξεφτέρι που

έγινε ο Χράπ·Χράπ... Αλήθεια, αδυνάτισε λιγάκι, μά τώρα που δεν έχει να μελετή, θα τρώη μόνο και θα παχύνη.

— Έ, βέβαια, αποκρίθηκε ο παπός, τό καταλαβαίνω. Δε μου λές όμως, δάσκαλε, τούρνια έμαθε;

Τά τούρνια ήταν ή μόνη γλώσσα που ήξερε ο παπός κι' αν έφεραν τού σκύλου να διαβάση κανένα τούρνικο βιβλίο, ο άφεντικός του θα καταλάβαινε πως εκείνα τα «μμ» και τα «χρρ» κάθε άλλο ήταν παρα τούρνια. Γι' αυτό ο παπός· Άνθέμιος τού αποκρίθηκε:

— Όχι, παπά μου. Μόνο τούρνια κι' έβραϊκά δεν τού έμαθα. Τούρνια, γιατί έβρινα πως δεν ταίριαζε να μάθη τη γλώσσα τού Προφήτη ένας σκύλος— ζωο πάντα, πως τό θέλεις; — κι' έβραϊκά γιατί δεν τό ξέρω ούτε έγω.

— Σωστά έκρινες, άφεντι! είπε ο παπός. Για να έκδικηθή τώρα τούς Έβραίους, που είχαν βάλει σε τέτοιο μετέ τούς Ρωμιούς, ο καλόγερος πρόσθεσε:

— Έβραϊκά όμως μπορεί και πρέπει να μάθη. Φώναξε τόν Άρχιεραβίνο, να τού τόν παραδώσης.

— Μά λέει πως δεν έβρι να μαθαίνη γράμματα τούς σκύλους. Γι' αυτά, λέει, μόνο σεις οι Ρωμιοί είσαστε.

— Μην τόν άκούς, παπά μου, έξρει και παραξέρει, μόνο σε γελάει. Φώναξέ τον, τριξε του λίγο τα δόντια, και θά ιδής.

— Καλά λές, θά τό κάμω. Και σύ, δάσκαλε, πόσα θέλεις για τόν κόπο σου;

— Πεντάρα, παπά μου! Καλά νάσαι μόνο, να σου ζή κι' ο Χράπ·Χράπ, και νάγαλξ; έμας τούς Ρωμιούς.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Πήγασε, μεγάλη ή χαρά μου που σὲ ξανοβρήκα και με ξανοβρήκες! Σου ἀπάντησα ἰδιαίτερως γιὰ τὴ συνδρομὴ καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ φύλλου. Ἐδῶ θὰ σοῦ πῶ μόνο πόσο με συγκίνησε τὸ γράμμα σου με τὶς ἀναμνήσεις τῆς καλῆς διαπλασιακῆς ἐποχῆς στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ἡ τεράστια ἐργασία τοῦ ἀγαπητοῦ μας Φαίδρου Μπαρά με γνώρισε σὲ χιλιάδες παιδιά, μέσφ τῶν δέκα περίπου Συλλόγων τοῦ ἰδρυθέντων καὶ δουλέψαν ἐκεῖ δυὸ χρόνια, ἀπὸ τὸ 1942 ὡς τὸ 1944. Ἐ, ἂς ἐλπίσουμε πὼς ἡ καλὴ διαπλασιακὴ ἐποχὴ θὰ ξανογεννηθῆ καὶ στὴ Θεσσαλονίκη. Καὶ σ' εὐχαριστῶ πού θὰ κάμης ὅ,τι μπορεῖς γιὰ τὴ διὰδασή μου.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαιώματα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητῆς ἢ ἀδέλφου τῶν, δεχ. 500. Δι' ἀνορθωτῆς ἀποκρίσεως μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητῶν δεχ. 1000.

Νέα Ψευδώνυμα: Αἰὲν Ἀριστεύειν, ἄ. (ΚΜ) Ἐθνικὸν Ἰδεώδες, ἄ. (ΒΒ). Σίρ Ροκ, ἄ. (ΜΚ). Νικητωρῶς, ἄ. (; ;) Θ. Κολοκοτρώνης, ἄ. (;) Κ. Κρινίτης, ἄ.

Ἡ Διάπλασις ἀπαξεται τοὺς φίλους τῆς: **Κ. σφῶδρον** (ἀπὸ τὸν Φεβρουάριο καὶ ἔλαβα ἑὸν ἴδιο σου γράμμα, σοῦ στέλλω τὸ φυλλάδιον ἀλλὰ ὡς σήμερον δὲν ἔχω εἰδήσεις σου' περιμένω) **Τριπολιτοστάσι** (ἐδιάρθασα μ' ἐνδιαφέρον τὴν περιγραφή τῆς Ἀνάστασης ὅπως ἐγινε στὴ Μυσίλῃν' ναί, ἦταν τυπογραφικὸ λάθος, βλέπετε πὼς παντοῦ ἄλλοῦ σὲ λέω «Τριπολιτοστάσι»!) **Μαρικοῦλαν Χιωτέλλη** (ἔλαβα καὶ τὸ δεύτερον γράμμα διὰν οἱ τόμοι εἶχαν σταλεῖ καὶ τώρα, με τὴν ἴδια ἀνυπομονησία περιμένω κι' ἐγὼ τὶς ἐντυπώσεις τῆς μητέρας πού θὰ τοὺς ξαναδιαβῶ, καὶ τῆς κόρης πού θὰ τοὺς διαβάσω γιὰ πρώτη φορά) **Συριανὸν** (ἀπάντησα καὶ χωριστὰ ἦσαν δυνατὰ νὰ μὴ σὲ θυμώθῃς; τὸ Ὑδραϊόπουλο διμῶς δὲν ἔβρω πού βράσεται τώρα) **Σανθὸν Ἰαπώτην** (θὰ τὸ διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ, γιατί δὲν ἤθελε ἀκόμη ἡ σειρά τῶν δὲν ἔχει νὰ κἀν καὶ εἶναι πρῶτον καὶ τὰ πρῶτα, καμμιά φορὰ, εἶναι καλά) **Αἰὲν Ἀριστεύειν** (οὐδὲ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέρινα) **Πραεινομάται** (τὸ ἔλοβα, θὰ τὸ διαβάσω ὅχι, ὁ Διαγωνισμὸς Πνευματικῶν Ἀσκήσεων δὲν ἔχει καμμιά σχέση με τὴ Σ. Συνεργασίης' μπορεῖς, δηλαδὴ νὰ στέλνης κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα, χωρὶς νὰ στέλνης καὶ Λύσεις ἢ Ἀσκήσεις).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ προῦτου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Δι' ἄλλους τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ 500' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.

112. Δεξιόχειρος
Τὸ πρῶτον μου ποῦν γλυκὸ
Μόνο τὸ γράμμα νάλλασθῆ τὸ τελευταῖον
Τὸ δευτέρου μου, εἰρηνικὸ (αἰετο—
Τὸ σάξο τὸ ξανθὸν ψηλώνει
Καὶ τ' ὅλα τραγικὸ δηλώνει
Ἦρωα μύθων, βασιλόπουλο ἄρχατο.
Γκάλιε

113. Στοιχειογράφος
Ἦρωα Τέχνη, εὐγενική,
Τῆς κόβω τὸ κεφάλι
Καὶ βρίζω κάποιον ἐλάττωμα
Ποῦ τόδον βεβαία κι' ἄλλοι,
Ἄλλὰ πρὸ πάντων μερικοὶ
Ἀπὸ τῶς «μύστες» τῆς, κακοὶ
Κι' ἀνάστοι, πού φαντάζονται
Πῶς εἶναι ὑπερμεγάλοι! Ἴναχος

114. Μεταγραμματισμὸς
Ἐπιπλο παίρνεις σχολικὸ,
Τοῦ ἀλλάξεις μόνο τάχικὸ,
Καὶ τοῦ μανταλοῦ βλέπεις τὴ... ἤχη,
Ποῦ δὲαν εἶναι ἄδεια — Γκάλιε

115. Αἶνιγμα
Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας τὸ ἀρσενικὸ μου
Πόλις τῆς Ἑλβετίας τὸ θηλυκὸ μου,
Καὶ βασιλιά' χεῖ πάντα τὸ οὐδέτερό μου.
Ἄντὸς τῆς Ἠπειροῦ

116. Διπλὴ Κλίμαξ

Κάθε πούλα ἀντιπροσωπεύει ἓν γράμμα. Κάθε μεσαῖον Α εἶναι τελικὸν τῆς πρὸς τὰριστερὰ λέξεως καὶ ἀρχικὸν τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ. Αἱ λέξεις κατὰ ζεύγη εἰ τῶν ἄνω: Πρῶτοις καὶ ἔπιτρομα' ἀγώνισμα καὶ εἶδος ἀμάξης' ἀντίστασις εἰς ἐπίθεσιν καὶ μεγάλῃ θεᾷ' Βαλκανικὴ πρωτεύουσα καὶ χώρα τῆς Ἀσίας' χώρα τῆς Ἑλλάδος καὶ δημῶδες ὄνομα ἱστορικοῦ ποταμοῦ' μυθικὸν ζῶον καὶ μεσαιωνικὴ ἐπιστήμη' μυθολογικὴ ἡμνη καὶ ἄνθρα μάρτυς' σπουδαία ἐπιστήμη καὶ καλὴ πάντοτε ἐλίξις.

Κερνιδιακὸ Ἀκρογιάλι

117. Κρυπτογραφικὸν
123456 = Ἐπιγνῆ εἰς τὸ Ἄγιαιον.
231476 = Καὶ καλὸς καὶ κυκλὸς.
3613 = Καὶ μεγάλῃ καὶ Μικροῖ.
43256 = Καὶ ἀχρηστον καὶ χηρήσιμον.
54256 = Καὶ ἀληθῆς καὶ ψευδῆς.
63456 = Ποταμῶς.
Κερνιδιακὸ Ἀκρογιάλι

118. Ἀριθμητικὴ διὰ λέξεων
Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης — Μάντης =
Ἀθηναγόρας τοῦ Βυζαντίου + (Βασιλεὺς τῶν Θεβῶν — μέλος τοῦ σώματος =)
Ἄσος τῆς Κρήτης + (ἐξωτικὸν ζῶον — καλλιεργηθὲν ἔκτασις =) Μετοχὴ.
Ἄθροισμα ὑπολοίπων: Πόλις τῆς Πελοποννήσου.
Γκάλιε

119. Ποικίλη Ἀκροστιχίς
Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν εὐρωπαϊκὴν πρωτεύουσαν.
1, Πόλις τῆς Ἀραβίας, 2, Ὑπερβorea εὐρωπαϊκὴ χώρα, 3, Βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν, 4, Ἀρχαῖος ποιητῆς, 5, Ἀρχαῖος φιλόσοφος, 6, Φυτὸν ἀνεπτυκτικόν, 7, Μετεωρολογικόν.
Γκάλιε

120. Ἑλληνοδύμνονον
ε α ι ω — ω
(Ρητὸν ἀρχ. σοφοῦ)
Ἄντὸς τῆς Ἠπειροῦ

121. Γρίφος
M M T ἄλλο
Θ ἄλλο
ἄλλο
Ἴναχος

(Ἐκτετατὴ Ἀσκήσις ἀπὸ βραβευθεῖσας Συλλογῆς, ὅσα ἐξ ἐκείτης).

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 20-21 (1945).

188. Ἦρωκλειον (Ἦρω, Κλειώ, ν).—
189. Μυσία (μῆ, σι, α).—190. Φόνος-δολος.—191. Ὀθων-χθών.—192. Φ Α Λ Α Ρ Ι Σ 193. ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ
Α Μ Α Ρ Ι Α (Πάπρος, Ὀμηρος,
Α Ρ Ο Σ Τάσρος, Σάμος, ἄ-
Α Λ Ο Η στήν, ράπτρις, ἤτωρ).
Ρ Ι Σ — 194-198. Διὰ τοῦ
Ι Α Χ: χῆρος, μαχητῆς,
Σ ὄχι, Κάλχας, ἄχαι-
ός.—199-203. Χρι-
στός-Ἀξιδός-στρουθίον-Ἀτρεΐς-Ἄργος,
— 204. ΡΟΑΟΣ (Κόρος, σπΟρά, Πάλος,
ἀΠΟψα, ἄλΣος). — 205. Δέκα μέτρα κι'
ἓνα κόβει.—206. Οὐδὲν κρυπτόν μένει
(οὐδ' ἓν κρι πτ' οὐμὲ νῦ).

Γ' ὅσα τελειώνου ἢ δημοσιεύουσιν τῶν Ἀσκήσεων τοῦ 1945. Ἄπο τὸ ποσοστὸς ἀρχίζει ἢ δημοσιεύουσιν τῶν Ἀσκήσεων τοῦ 1946.]

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύονται Ἀγγελία παραβάνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰ: καὶ φυλλάδιον. — Ὡς δέκα τὸ πρῶτον λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δεχ. 500 Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 30 δεχ. ἢ λέξεις μὲ ἀπλὰ 50 δεχ. μὲ ποικίλα καὶ 80 δεχ. μὲ κεφαλαία. Ὁ χωριστὸς στίχος δεχ. 200.

[B — 56]

ΒΡΑΒΕΙΑ ΔΙΑΓΕΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

Τόμος «Οἰκονομικῆς Ζωῆς» — Νήσος με τὴν Θησαυρῶν, τοῦ Στήθινον (συγγραφεὺς τοῦ «Μαύρου Βίλου») — Στεργίλα — Ἀνοσιειάτικα νερὰ — Κατάσκοπος — Μάρτυς τῶν Τροπικῶν καὶ 2 ταύχῃ τοῦ «Ἠλίου» — Τέσσαρ ταύχῃ τοῦ «Ἠλίου».

Σὲς ἐπινοητῆς. Συμμετοχὴ Ἀσκήσεων. Διευθύνουσιν: Νικ. Ἀρτινῶν, Φίλιππος Ἰωάννου 55 Βόλον. Πρεσβερία δὲμνιος.

Ἰκστικὸ Νέοι

[B — 57]

Ὁ πρῶτον σὺλλογος Ἀσκήσεως μετονομαζέται εἰς διαπλασιακὸν Ἀστέρα. Ἄσον δικηκτικὸν συμβόλιον: Πρῶτος Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Ἀντιπρόεδρος Γίνος Κούρας, Γεν. Γραμματεὺς Μίχης Ζέξος, Ταμίας Φαντάρος τοῦ 41, Ἀποκαλόφων καὶ θαγωνισμῶν Νικητῆς, Διαιτοκατάσεων καὶ ἑσπαθώματος Γέρος τοῦ Μωριά. Μέλη Κ. Κρινίτης καὶ Σίρ-Ράπ. Ζητεῖν ἀντιπρόσωποι καὶ μέλη.

[B — 58]

Ἀλληλογραφῶ με ἔλους τοῦ λογαπέχως τοῦ μικροῦ μᾶς κύκλου. Ἄς με ἀποποιήσων με ἀγγελία. Περιμένω ἔ πάντοτε ΓΕΛΑΣΤΟΣ ΔΟΥΤΕΧΝΗΣ

[B — 59]

Φυτῶνοντας σὲ εὐθεμο περιβέλι τῆς Διαπλάσεως ὅςς χαιρετῶ ὄλους καὶ ἀνταλλάσσω Μικρὰ Μυσικὰ. Στείλτε Διευθύνουσιν: Ἰουλίττα Φωκά, Λεωφόρος Νίκης 40 διὰ

Φιντανάσι

[B — 60]

Μερόμ! Ἡ δεύτερη ἀτομικὴ βέρβα: Πανταχὸ Παρῶν = Βορβογιάννης, Μίχη Ζέξ, Φαντάρ τοῦ 41, δέχομαι. Προσέινω σ' ὅλα τὰ διαπλασιασπούλα, πλὴν τῆς Τσοχτράς, τοῦ Πανταχὸ Παρῶν καὶ τῆς Μιμῶδας συμπαχίαν με τὸ

Τραλλὸ Ναντάσι